

Programes de Garantia Social

• Introducció

A la Comunitat Valenciana s'han desenrotllat en els últims anys els Programes de Garantia Social que tracten de donar una resposta formativa als qui han abandonat el sistema educatiu sense titulació i que no disposen d'unes competències suficients per a inserir-se laboralment.

En concret, les conselleries de Cultura i Educació, i d'Economia, Hisenda i Ocupació, han desenrotllat un model propi de col·laboració mútua amb l'Administració local i provincial, així com amb entitats sense ànim de lucre que permet realitzar este tipus de formació professionalitzadora no reglada a molts jòvens de la nostra Comunitat.

L'Ordre conjunta de 24 de febrer de 2000, de les conselleries de Cultura, Educació i Esport, i d'Economia, Hisenda i Ocupació, regula els Programes de Garantia Social a la Comunitat Valenciana.

• Objectius

Els programes de garantia social pretenen amb caràcter general per a tot l'alumnat, els següents objectius:

- a) Desenvolupar i consolidar la seua maduresa personal, per mitjà de l'adquisició d'hàbits i capacitats que els permeten participar com a persones responsables en el treball i en l'activitat social i cultural.
- b) Desenvolupar l'adquisició de les capacitats i destreses suficients per a ocupar un lloc de treball en què siga necessària una competència bàsica en un perfil professional determinat, d'acord amb les seues possibilitats i expectatives personals, i, al mateix temps, potenciar l'adquisició dels hàbits i actituds necessaris per a treballar en condicions de seguretat.
- c) Completar el desenvolupament de les capacitats pròpies de la formació bàsica amb l'objecte d'ampliar el seu grau d'ocupabilitat, facilitar la seua incorporació a la vida activa, fomentar una bona disposició cap a la formació permanent i, si és procedent, prosseguir estudis.

• Modalitats

Les modalitats dels programes, integrats en contextos laborals, han de permetre a l'alumnat afrontar l'accés als Cicles Formatius de Grau Mitjà:

- **Modalitat de Formació - Ocupació:** Dirigida a aquell alumnat que desitja una ràpida inserció professional. Suposa que l'àrea de Formació Professional específica incorpora la realització d'un treball productiu en relació al seu àmbit professional, per mitjà de contracte de treball.

- **Modalitat d'Iniciació Professional:** Dirigida preferentment als joves que, desitjant una inserció professional, poden també continuar estudis, fonamentalment en els Cicles Formatius de Grau Mitjà als quals accediran a través de la corresponent prova d'accés, i accepten sense massa dificultat el marc escolar. El seu àmbit d'implantació més adequat el constitueixen els centres educatius. Esta modalitat facilita la transició de l'escola al món del treball per mitjà de la realització d'una última fase de pràctiques en centres de treball, de caràcter voluntari i d'un màxim de 150 hores. S'afavorix, tant la inserció dels joves per autocupació o per compte alié com la reinserció educativa.
- **Modalitat per a Alumnat amb Necessitats Educatives Especials:** Dirigida a joves amb necessitats educatives especials, temporals o permanents, associades a la seua història educativa o degudes a condicions personals, que hagen cursat l'escolarització bàsica, tant en centres ordinaris com en centres d'Educació Especial, que tinguen un nivell d'autonomia personal i social que els permeta, a través de la realització d'esta acció formativa, accedir i mantindre un lloc de treball.

- **Destinatari**

Els programes de garantia social estan destinats a joves menors de 25 anys i que, almenys, complisquen 16 anys l'any natural que inicien el programa, i no hagen aconseguit els objectius de l'Educació Secundària Obligatòria ni posseïsquen cap titulació de formació professional i reuneixquen alguna de les següents condicions:

- Alumnes escolaritzats en el segon cicle d'Educació Secundària Obligatòria que, havent accedit a un programa de diversificació curricular, a juí de l'equip educatiu que els atén, no estiguen en condicions d'aconseguir els objectius de l'etapa per eixa via.
- Excepcionalment, alumnes als qui no els haja sigut possible d'accedir a un programa de diversificació i es troben, a juí de l'equip educatiu, en greu risc d'abandonament escolar.
- Joves desescolaritzats que no posseïsquen cap titulació acadèmica que els capacite professionalment.
- Alumnes amb necessitats educatives especials, temporals o permanents, associades a la seua història educativa o degudes a condicions personals, que hagen cursat l'escolarització bàsica, tant en centres ordinaris com en centres d'Educació Especial.

El nombre màxim d'alumnes serà de 15 i el mínim de 10 per grup o programa de garantia social. Quan, en algun d'estos grups, s'integren alumnes

amb necessitats educatives especials, no podran incorporar-se per programa més de tres alumnes d'estes característiques, i es reduirà en conseqüència el nombre màxim d'alumnes per grup en una quantitat igual a la d'alumnes integrats. El nombre màxim llavors serà de 12.

Els programes de la modalitat per a alumnat amb necessitats educatives especials, es desenrotllaran en grups de 10 alumnes com a màxim, no es podrà, en este cas, autoritzar un programa amb una matrícula inferior a 5.

Excepcionalment, els programes de la modalitat de FORMACIÓ-OCUPACIÓ, podran augmentar la ràtio en funció de determinades actuacions formatives pròpies d'esta modalitat.

- **Duració**

La duració dels programes serà de 900 hores, desenrotllades en un curs acadèmic. Es podrà estendre a dos cursos (1800 hores) en el cas de programes dedicats a l'alumnat amb necessitats educatives especials i degudament autoritzats a l'efecte.

- **Estructura**

Per a aconseguir els objectius assenyalats en l'apartat 2, els continguts formatius dels programes de garantia social tindran la següent estructura:

- Càlcul per àrees per a un curs de 900 hores:
- Àrea de Formació Professional Específica: 540 hores curs.
- Àrea de Formació i Orientació Laboral i Tutorial: 108 hores curs.
- Àrea de Formació Bàsica: 216 hores curs.
- Activitats complementàries: 36 hores curs.

L'estructura s'organitza al voltant de les següents àrees:

- a) **Àrea de Formació Professional Específica:** tindrà per finalitat preparar l'alumnat per a la incorporació a la vida activa en l'exercici de llocs de treball que no requerisquen el títol de tècnic/a de Formació Professional de Grau Mitjà, i comprendrà les activitats pràctiques i els continguts necessaris per a adquirir els coneixements i les capacitats terminals corresponents al seu perfil professional. Esta àrea tindrà estructura modular, a fi de facilitar l'acreditació de la competència professional i de possibilitar la correspondència i revalidació amb els mòduls de Formació Professional Ocupacional.
- b) **Àrea de Formació i Orientació Laboral i Tutorial:** estarà encaminada a familiaritzar l'alumnat respecte del marc legal de condicions de treball, de relacions laborals i de seguretat de l'àmbit professional que es tracte, i a dotar-lo dels recursos i de l'orientació necessària per a la recerca d'un lloc de treball i per a l'autoautoocupació.

- c) **Àrea de Formació Bàsica:** tindrà per finalitat oferir a l'alumnat la possibilitat d'adquirir o consolidar els coneixements i les capacitats bàsiques, relacionats amb els objectius i continguts de l'ensenyança obligatòria que són necessaris per a aconseguir la seua inserció social i laboral satisfactòria i, si és procedent, per a la continuació dels seus estudis, especialment en els Cicles Formatius de Formació Professional de Grau Mitjà. És per això que es procurarà que els continguts i la metodologia s'adaptin a les condicions i expectatives particulars de cada alumne/a. L'àrea de Formació Bàsica tindrà un caràcter transversal respecte als continguts o mòduls de la Formació Professional Específica, de manera que l'aprenentatge dels elements que la integren -socioculturals, lingüístics i matemàtics- estiga relacionat significativament i funcionalment amb l'ofici i constituïska un procés en què s'avance del més instrumental i senzill al més complex.
- d) **Activitats Complementàries:** tindran per objecte oferir a l'alumnat la possibilitat de mantindre activitats esportives i culturals que, al mateix temps que contribuïsqen a la consecució de les finalitats dels programes de garantia social, afavorisquen l'adquisició d'hàbits positius en relació al gaudi de l'oci i temps lliure. Les activitats es programaran en funció de les característiques de cada grup i, sempre que siga possible, amb la seua participació.

- **Pràctiques**

Tant l'horari com el calendari de les pràctiques, en centres de treball, en qualsevol de les modalitats descrites anteriorment, es confeccionaran de comú acord entre l'entitat promotora del programa i les empreses col·laboradores en l'execució d'estes pràctiques, fent-se i es farà constar en la programació general d'inici del curs.

Les pràctiques en centres de treball es realitzaran en l'últim quadrimestre del curs, excepte en la modalitat de FORMACIÓ-OCUPACIÓ, on l'aprenentatge i la qualificació s'alternaran amb un treball productiu.

- **Professorat**

Els programes, en totes les modalitats, seran desenrotllats per un equip educatiu de base compost per dos formadors que hauran de treballar de forma coordinada complementant la seua acció educativa per a aconseguir els objectius proposats, en funció de les àrees que componen el programa formatiu. Un dels formadors haurà de ser professor/a tècnic/a o expert/a en l'àrea professional o ofici corresponent. El segon podrà ser mestre/a de primària, professor/a de secundària o titulat/ada universitari/ària.

- **Certificat i Orientació Final**

L'alumnat que haja participat en el programa de garantia social rebrà un certificat en el qual conste, per a les àrees de Formació Bàsica i de Formació i Orientació Laboral i Tutorial i per a cada un dels mòduls superats amb avaluació positiva de la Formació Professional Específica, el nombre total d'hores cursats i les qualificacions obtingudes.

La superació de cada mòdul de la Formació Professional Específica suposarà, almenys, l'assistència amb aprofitament per part de l'alumne/a dels dos terços del total d'hores que l'integren.

Els certificats aniran acompanyats d'un informe d'orientació sobre el futur acadèmic i professional de l'alumne/a, que no serà prescriptiu i tindrà caràcter confidencial.

- **Entitats Promotores**

Podran desenrotllar-se programes de garantia social segons les modalitats descrites les entitats que a continuació se citen:

- **Els programes de Modalitat Formació - Ocupació** podran ser promoguts per òrgans de l'administració general de l'estat, ens públics, corporacions locals, organismes autònoms, consorcis i associacions, fundacions i altres entitats sense ànim de lucre en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.
- **Els programes de la Modalitat Iniciació Professional** podran ser promoguts, preferentment, per centres educatius públics o privats concertats, dependents de la Conselleria de Cultura i Educació així com pels Centres de Formació de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, i podran impartir-los igualment entitats públiques o privades sense ànim de lucre.
- **Els programes de la Modalitat per a Alumnat amb Necessitats Educatives Especials**, podran ser promoguts, preferentment, per centres Específics d'Educació Especial així com per entitats públiques o privades sense ànim de lucre.